

Jackie van Laren

Duingras

Deel 1 in de *Eilandliefde*-serie

Wende

ISBN 978-90-225-8037-0

ISBN 978-94-023-1078-8 (e-book)

NUR 301

Omslagontwerp: Johannes Wiebel, punchdesign, München

Omslagbeeld: © Photocase (vrouw), Shutterstock (strand, vogels)

Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© 2018 Jackie van Laren en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Marianne

Schönbach Literary Agency bv

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

Het waddeneiland ligt er prachtig bij in de vroege morgen: fris, een beetje heilig; de belofte van een schitterende vroegzomerse dag hangt in de lucht.

Boven op de duintop staat een man met lange grijze manen en priemende blauwe ogen. De wind speelt met zijn haar, zijn wijde kleren, de spriet duingras die hij tussen duim en wijsvinger ronddraait. Hij glimlacht: de schoonheid, kracht en vrijheid van de weidse natuur om hem heen bezorgt hem zo'n geluksgevoel. Nog steeds, na al die jaren. Als dit in een flesje gestopt kon worden, denkt hij, dan zou dat heel wat gebroken harten kunnen helen.

Bij die gedachte kijkt hij naar beneden, waar de jongen op het strand in de weer is met een grote stuntvlieger. Zo jong en nu al zo'n pijn, maar ook die zwiigende, verbeterde volharding; dat herkent hij wel. Hij houdt van die jongen alsof het zijn eigen zoon is, hoewel hij zelf nooit kinderen heeft gekregen. En misschien ook wel juist daarom. Te individualistisch, te autonoom, te weinig bereid tot compromissen was hij altijd, maar nu, nu hij de jongen zo goed en zo kwaad als het gaat af en toe een beetje onder zijn hoede probeert te nemen, beseft hij pas wat een gemis het is.

‘Ik hou je in de gaten, kind,’ mompelt de man. ‘Hou je nou maar vast aan je oom Fredo, dan komt alles voor elkaar. Speel maar lekker op het strand, vergeet even alles van thuis en laat je hoofd leegwaaien.’

Hij knijpt zijn ogen iets dicht en kijkt een beetje tegen het licht in, en dan neemt hij, heel plotseling, een besluit. Zo leeft hij zijn leven, heel intuïtief, in het moment.

Hij keert zich om, gaat naar binnen, zoekt een stuk papier en een pen. En schrijft:

Als er ooit iets met mij gebeurt, dan is Grote Vis met alles wat erin staat voor Axel, en mijn huis met alles wat erbij hoort is ook voor hem.

Hij denkt nog even na en voegt er dan aan toe:

En mijn LaRo erft hij ook.

I

Ik zit in een veerboot; we varen over de Waddenzee. Het voelt een beetje onwennig, ik weet niet precies waar ik terecht ga komen, ik ben hier nog nooit geweest. Het is zo'n beetje het verst van Doornsteek vandaan wat ik kon vinden binnen Nederland.

Mijn eerste vakantie alleen. En niet alleen dat: mijn eerste vakantie als single. Vierentwintig ben ik, en nog nooit alleen met vakantie geweest. Eerst ging ik met mijn ouders, die eeuwige rit over de Route du Soleil – mijn ouders zijn volledig blijven hangen in het vakantiegevoel van hún ouders: met een ei achter je auto zwabberend naar Frankrijk, een of andere nikscamping langs een rivier, twee weken stokbroden knagen waar je elkaar de kop mee kunt inslaan, onverstaanbare mensen achter kassa's van groezelige buurtsuper-tjes en nog groezeligere barretjes, *el cheapo* wijn van een lokale boer uit een kartonnen pak, met de hele familie opgevouwen proberen te slapen in het ei terwijl de muggen door alle kieren binnendringen en de temperatuur 's nachts niet onder de vijftentwintig graden wil zakken... Héérlijke vakanties waren dat.

Nadat ik dat min of meer met goed gevolg had overleefd,

kreeg ik een vriend. Bastiaan. Hij was import (zo noemden mijn ouders het; Doornsteek is in hun ogen het centrum van de wereld): zijn gezin was vanuit de randstad naar ons Veluwedorp getrokken, naar een groot huis dat al zeker tien jaar leegstond omdat niemand uit de buurt er het geld voor had. De vader van Bastiaan deed vrijwel niets, behalve aan zijn grote, een beetje bouwvallige huis knutselen. Toch waren het niet typisch van die mensen met een dikke bankrekening; ze waren veel te links om rijk te zijn. Nou is links zijn natuurlijk al lang niet meer zo hip en verantwoord als het tien of twintig jaar geleden was, maar de familie van Bastiaan (en ook Bastiaan zelf) heeft met politieke voorkeur wat mijn ouders met vakantie vieren hebben: een soort absurde trouw, bijna tegen beter weten in, aan wat ze gewend zijn.

Bastiaan vond mij, behalve lekker om seks mee te hebben, afgrijselijk rechts: ik ben in een modaal gezin opgegroeid, waar *De Telegraaf* op tafel ligt en een abonnement op de *VPRO Gids* in geen velden of wegen te bekennen is. Mijn achtergrond is braaf; burgerlijkheid met spruitjesgeur, sleur en voorspelbaarheid, en eigenlijk, als je goed kijkt, nauwelijks een échte politieke kleur.

Bastiaan wilde altijd graag met mij op vakantie, in een klein tentje waar we dan de hele dag door zo veel en vaak mogelijk seks in konden hebben, wat in bijvoorbeeld Zuid-Spanje, waar het om een uur of drie 's middags vrolijk tweeenveertig graden Celsius kon zijn, niet altijd even comfortabel was.

Er is tegenwoordig bij ons in Doornsteek – heel hip – een yogastudio die ook één keer in de week een bikramles geeft: ik heb het geprobeerd maar dat was eens en nooit weer. Het was een volkomen herbeleving van met Bastiaan in een tentje met vakantie zijn. Te heet en te veel zweet.

Ik wil niet dramatisch doen en ik zal dan ook het woord trauma niet in de mond nemen, maar Bastiaans onstuitbare erotische drive, zelfs bij tweeënveertig graden dus, gekoppeld aan zijn politieke nog-net-geen-minachting, hebben me wel een beetje een tik gegeven. Volgens mij ben ik afgekickt van mannen.

Vierentwintig, nog nooit alleen met vakantie geweest en afgekickt van mannen – best sneu eigenlijk, als omschrijving. Maar goed, het is wat het is; dan maar sneu. Eerst dus een manloze, sneue vakantie in mijn eentje en daarna weer studeren. Denk ik. Ik weet alleen nog niet wat, en voor sommige richtingen ben ik denk ik al te laat om me in te schrijven. De bedoeling van deze vakantie is dan ook onder andere om helder te krijgen wat ik nu toch in vredesnaam met mezelf moet aanvangen, want die twee jaar hotel- en evenementmanagement in Utrecht die ik er nu net op heb zitten, waren geen succes. Ik vond het inhoudelijk wel interessant, maar ik was zo ontzettend niet op mijn plaats tussen de andere studenten dat ik het bijltje erbij heb neergegooid nog voordat het tweede jaar helemaal was afgerond. Ik voelde me oud en een verschrikkelijke provinciaal; al die meiden waren net achttien en hadden altijd van die nette, zakelijke kleren aan naar school. En dan zat ik daar met mijn jeans en mijn bergschoenen. Ik ben niet zo van de mantelpakjes; ik ben meer van de regenjassen met gore-tex, waterdichte wandelschoenen en fleecetruien met een capuchon. Zal wel komen door de landelijke omgeving waarin ik ben opgegroeid; een mantelpak in Doornsteek is totaal onzinnig.

Zo te zien kan ik op dit waddeneiland mijn bergschoenen en mijn fleecetruien goed gebruiken; het is behoorlijk vies weer. Dat vind ik niet eens zo erg: ik hou van buiten zijn onder alle weersomstandigheden. Zelfs als het giet. Regenpak

aan en wandelen, heerlijk door de druipende natuur, en als ik dan weer thuiskom alles uit, droge kleren aan (want op een goed moment is het regenpak vanbinnen even nat als aan de buitenkant) en een kop hete thee.

Ik heb heel wat wandelingen in de planning, want als ik wandel kan ik nadenken. En als ik nadenk kan ik het verwerken. Dat Bastiaan het heeft uitgemaakt, bedoel ik. Want zoiets moet je toch verwerken? Ik ben twee jaar met hem samen geweest en heb er nog geen traan om gelaten dat het nu ineens uit is, dus zal ik het wel hebben weggestopt of zoiets. Toen hij daadwerkelijk die bewuste woorden sprak, 'Ik maak het uit', zei ik tot mijn eigen verrassing: 'Oké, eh, nou, dag dan maar.' Ik gaf hem een beetje een *awkward* kus op zijn wang en ik ging.

Sindsdien heb ik zitten wachten op het Grote Verdriet, dat moet komen op het moment dat je wordt gedumpt.

Ja toch?

Ik merk nog altijd niks, maar het zal wel losbarsten als ik lang genoeg alleen ben, stel ik me voor. Als ik lang genoeg heb gewandeld, in rotweer en zonneschijn.

De veerboot legt aan en iedereen staat op en gaat in de rij staan bij de uitgang. Makke schapen die dromen van vrijheid, ook al krijgen ze direct na hun bevrijding een plensbui van heb ik jou daar in hun nek. Ik blijf zitten, een beetje bokkig, totdat bijna iedereen naar buiten is. Ik heb niet zo veel mee, alleen een forse sporttas die ik gewoon bij me heb gehouden in plaats van hem in een bagagekarretje te dumpen toen ik aan boord ging. Ik marcheer zo naar buiten, met mijn gore-tex jas tot onder mijn neus dichtgeritst. Dat ding heeft ook een capuchon, zo'n geval met overal elastieken zodat je je hoofd als een rollade kunt verpakken in winddicht en waterafstotend maar ademend textiel. En de capuchon

heeft, o heerlijkheid, een klepje. Dat de regen uit mijn gezicht houdt terwijl ik op zoek ga naar een bus die me naar het dorp kan brengen waar mijn pension is.

Westerveld, heet het. Ik hoop dat ik niet lang hoef te zoeken.

Pension Westerveld bevindt zich precies tegenover de bushalte. De naam staat in rode, handgeschilderde letters op een wit bord boven de deur. Het pension zit in een omgebouwde boerderij die er aan de buitenkant uitziet alsof hij er al een tijdje staat: de muurijzers die 1679 uitspellen zijn een vrij nauwkeurige aanwijzing voor de ouderdom van het gebouw, maar ondanks de overdaad aan oeroude lage balken en de bedstee-met-echte-deurtjes in mijn kamertje, is er gelukkig in de tussentijd wel iets gebeurd. Er is bijvoorbeeld elektriciteit aangelegd, en er is modern sanitair. En wifi, ontdekt mijn iPad juichend. Hij begint meteen verse e-mail binnen te slepen en ik zie tot mijn verbazing dat er een bericht van Bastiaan tussen de junkmail zit.

Wonderlijk; drie weken geleden maakte hij het uit, voor mij volkomen onverwacht, en sindsdien heb ik niets meer van hem gehoord. En nu stuurt hij me een e-mail.

Ik kijk even uit het raam: het giet nog steeds als een malle, zo erg dat zelfs ik wel even wil wachten met wandelen. Ik hou mijn nieuwsgierigheid nog ongeveer vijf seconden in de hand en dan... klik.

De e-mail staart me meedogenloos in het gezicht.

Lieve Wende,

Ik heb je de afgelopen weken welbewust de ruimte gegeven en geen contact met je opgenomen, maar ik had wel verwacht dat je

vragen zou hebben over waarom ik onze relatie zo abrupt heb beëindigd.

Jij hebt echter ook geen contact opgenomen, wat me verbaast.

Ik ben vandaag langsgedaan bij je ouders om te vragen wanneer je thuis zou zijn uit Utrecht, zodat we zouden kunnen afspreken om verder te praten over het hoe en waarom, en toen hoorde ik van je moeder dat je zomaar met je opleiding bent gestopt en dat je heel plotseling met vakantie bent gegaan. Ik vind het heel vreemd dat je me daar allemaal niets van hebt verteld; ik had toch het idee dat je je opleiding interessant vond. En zo heel spontaan weggaan, dat lijkt me helemaal niets voor jou.

Je moeder wilde me niet vertellen waar je naartoe bent, omdat het uit is – ik vond trouwens dat ze erg radicaal tegen me deed – dus ik hoop maar dat je ergens bent waar je e-mail kunt ontvangen.

Ik hoop snel van je te horen,

Liefs,

Bastiaan

Wat een verwarrend bericht, maar tegelijk ook: wat ontzettend Bastiaan. Ik noemde hem wel eens voor de grap Baastiaan, omdat hij over het algemeen geheel ongevraagd en ook volkomen ongeremd over zo'n beetje alles de leiding nam en altijd alles wilde weten. En ineens voel ik iets opborrelen. Het is zo'n ongewoon gevoel dat het me een paar seconden kost om het te identificeren.

Het is ergernis.

Of, althans: ergernis zelf is geen ongewoon gevoel, maar ergernis over Bastiaans gedrag is dat wel. Zomaar, enorme, ongebreidelde ergernis over zijn bazigheid en zijn bemoeizucht en die onuitstaanbare neiging van hem om altijd alles

naar zijn hand te willen zetten, naar zich toe te trekken of net te doen alsof het zijn idee was. Stomme eikel.

Ik schrik van mezelf.

Ik heb de hele tijd dat onze relatie duurde nog nooit zoiets over hem gedacht. Ik heb, en dat valt me nu ineens op, al die tijd gedacht dat ik blij moest zijn dat hij met mij wilde gaan; dat hij cooler, stadser en slimmer was dan ik, en dat, nou ja, dat hij gewoon gelijk had. En ik niet. Dat hij dan wel bezig deed, maar dat hij daar ook het volste recht toe had, omdat hij het nu eenmaal beter wist.

En ineens herken ik ook dat andere gevoel waar ik de afgelopen drie weken mee heb rondgelopen, dat gevoel dat er waarschijnlijk voor zorgt dat ik helemaal niet verdrietig ben en dat er nog steeds niets op gang komt van wat op een soort van verwerking lijkt.

Het is opluchting.

Twee uur later valt er een gat in de grijze bewolking en ik haast me naar buiten. Tijd om op verkenning te gaan; het is twee uur 's middags en ik wil eruit halen wat erin zit voor deze dag. Ik ga even langs de vvv om er een kaartje van het eiland te halen en ik huur een fiets. En dan ben ik weg, zoevend langs schelpenpaadjes. Ik wil naar de zee, ik wil over het strand, ik wil leegwaaien. Ik moet, merk ik, toch wel een beetje wennen aan het feit dat ineens alles in mijn leven anders is, dat alles helemaal openligt, en vooral ook aan het feit dat ik me daar helemaal niet zo raar of naar bij voel als ik had verwacht.

Bastiaan was zeker geen slechte jongen, maar die dwingelandij en dat de hele tijd maar willen vrijen, en dat ik ook nog van mezelf moest doen alsof ik dat allemaal leuk vond; wat een gedoe. En die studie: heerlijk om me even niet meer

zo vreselijk de mindere te voelen. Het gevoel van bevrijding weegt ruimschoots op tegen de leegte waar ik tegenaan zit te kijken: misschien moet ik mezelf maar even wat rust gunnen en de leegte laten voor wat hij is. Genieten van de vrijheid en niet proberen alles meteen op te lossen; ik ben ook zo'n regelkous, ik wil alles altijd netjes op orde hebben. Daarom dacht ik ook dat die studie wel iets voor mij zou zijn. Valt dat even tegen!

Les 1 van deze vakantie. Laat het gaan.

Het Elsa-lied neuriënd zet ik mijn fiets bij de opgang naar het strand en ik wandel de steile, zanderige duinweg verder op. Op de top van het duin is een soort strandtent waar het aardig druk is, hoewel het nog vroeg in het seizoen is. Ik gluur ongegeneerd naar binnen: het is een houten gebouw met een enorm terras erachter, met van die windschermen met ramen eromheen. Op het terras staan in het midden robuuste tafels van dikke, oude balken en sloophouten stoelen, en zitzakken in bonte kleuren. De ene hoek is gevuld met steigerhouten loungemeubelen in allerlei verschillende vormen en de andere hoek met allemaal palen die beschilderd zijn als strandpalen, met nummers en al, waartussen hangmatten gespannen zijn. Een Duitse ambulance-oldtimer doet dienst als ijsjesbar en een deel van de muur van het terras bestaat uit een Londense rode dubbeldekker, waarop je op ligbedden kunt zonnen. Kinderen spelen in de bus, zitten op de bestuurdersstoel en draaien aan het stuur. Het ziet er ontzettend kindvriendelijk uit: er is ook, in dezelfde stijl als de loungemeubelen, een speelhuis met een glijbaan en een zandbak met een open kist ernaast waaruit de emmers en schepjes ongeveer overstromen.

Ik moet mezelf dwingen om verder te lopen: de sfeer spreekt me enorm aan. Ik ben één keer op Ruigoord geweest,

omdat Bastiaans vader iemand kende die er een atelier had. De hele familie kwam kijken bij een of andere tentoonstelling, ik ging ook mee als Bastiaans *plus-one*, en ik vond het er geweldig. Niet zozeer het werk van die kunstenaar (zelden zulke lelijke beelden gezien, ook al noemde hij het zelf ‘autonome sculpturen’, wat natuurlijk klinkt alsof het iets belangrijks moet zijn maar volgens mij helemaal niks betekent), maar het terrein, de hele... tja, zelfgeknutseldheid is denk ik nog het beste woord? Geweldig.

De strandtent heeft precies zo’n uitstraling.

Er hangt een bord boven de deur waar met handgeschilderde letters GROTE VIS op staat.

Ik weet zeker dat ik er na mijn wandeling iets ga drinken.

Het strand is groot, bijna helemaal leeg, schoon en prachtig. Ik loop een uur langs de waterlijn in het zonnetje terwijl ik steeds meer kleding uittrek en in mijn rugzak prop. Dan bedenk ik me dat ik misschien maar eens moet omkeren – ik moet ook weer een uur terug en ik heb nog niet geluncht. Mijn rugzak puilt uit van de wandelsokken, afgeritste broekspijpen en mijn fleecetrui; mijn bergschoenen bengelen aan de buitenkant. Mijn wind- en waterdichte jas heb ik maar om mijn middel geknoot, de zon schijnt intussen uitbundig en ik geniet zo ontzettend van de rust en de natuur dat ik prompt vergeet na te denken over al die dingen waarover ik dacht dat ik na moest denken.

Mijn hoofd is leeg als de post-plensbuibries die over het snel drogende zand zingt. Fris, en schoon, en vrij. Voor ik het weet sta ik alweer bij de duinopgang.

Ik ploeg naar boven; ik heb trek gekregen.

De deur van Grote Vis kraakt een beetje, en ik zie meteen dat het nog drukker is geworden dan toen ik bij het strand

aankwam. Maar oncomfortabel afgeladen is het ook niet; het is gezellig druk. Er staat gouwe ouwemuziek op, ik weet dat ik het nummer ken maar ik heb geen zin om me in te spannen en de titel of de artiest op te diepen uit de krochten van mijn geheugen. Ik vind een plaatsje op het terras, roef een geplastificeerde menukaart van een andere tafel en bestudeer de keuzes.

Koffie, thee, fris, bier, wijn. Geen sterke drank. Een soep, drie warme gerechten, drie soorten broodjes. Het ontstijgt het gebakken ei- en frietniveau maar net. Ik vind het niet erg, hoewel ik wel merk dat ik met de ogen van mijn opleiding-die-ik-heb-beëindigd naar de kaart kijk.

De bediening is niet snel. Er rent één man van ongeveer mijn leeftijd, misschien iets ouder, met zo'n elektronisch bestelapparaat in een holster over het terras rond; hij werkt hard maar het terras is groot. Toch nog onverwachts staat hij voor mijn neus en ik bestel een van de drie broodjes op de kaart.

'Helemaal alleen hier?' vraagt hij semigeïnteresseerd over de rand van zijn bestelgadget. Hij geeft me een taxerende blik en trekt zijn wenkbrauwen op. Ik zou bijna denken dat hij me... leuk vindt?

'Eh, ja,' mompel ik onhandig. Ik ben het niet gewend om op zo'n geïnteresseerde manier bekeken te worden door een niet-onaantrekkelijk manspersoon. Van dat blonde surferhaar heeft hij, en blote, bruine, pezige armen. Een t-shirt zonder mouwen en – net als ik – een afritsbroek, alleen dan een drietrapsraket. Bij mij kun je kiezen tussen lange broek of korte broek, hij heeft zo te zien nog een soort kuitvariant met de eerste trap eraf geritst, zoals hij nu in de rondte loopt. Zijn kuiten zien er ook niet verkeerd uit, trouwens; bruin, gespierd en er staat een of andere tribal tatoeage op zijn linker.